

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ  
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ  
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ  
Кафедра гражданского процесса и трудового права

Бунина Анна Владимировна

**ОТНОШЕНИЕ К СЕМЕЙНЫМ ОБЯЗАННОСТЯМ КАК  
ОСНОВАНИЕ ДЛЯ ДИФФЕРЕНЦИАЦИИ ПРАВОВОГО  
РЕГУЛИРОВАНИЯ ТРУДА**

Аннотация дипломной работы

Научный руководитель:  
кандидат юридических наук, доцент  
Т. М. Петоченко

Допущена к защите  
«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2025 г.  
Заведующий кафедрой \_\_\_\_\_  
кандидат юридических наук, доцент  
О.Н. Романова

Минск, 2025

## РЕФЕРАТ

**Объем работы:** 49 страниц, 41 использованных источников.

**Ключевые слова:** ДИФФЕРЕНЦИАЦИЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ТРУДА, ТРУДОВОЙ ДОГОВОР, УСЛОВИЯ ТРУДА, ЖЕНЩИНА, МАТЬ, ОТЕЦ, РАБОТНИК, СЕМЕЙНЫЕ ОБЯЗАННОСТИ, ТРУДОВОЕ ПРАВООТНОШЕНИЕ.

**Объект исследования:** общественные отношения, возникающие в связи с применением труда работников, имеющих семейные обязанности в Республике Беларусь.

**Целью дипломной работы** является выработка теоретических основ и обоснованных выводов и предложений, направленных на повышение эффективности правовых средств воздействия на отношения, возникающие в связи с применением труда работников, имеющих семейные обязанности в Республике Беларусь.

**Методология исследования:** общенаучные методы (исторический, системный анализ и другие) и специальные юридические методы (сравнительно-правовой, формально-юридический и другие).

**Научная новизна исследования:** проведенное исследование позволило выработать отдельные направления по обеспечению фактического равенства трудовых прав работников с семейными обязанностями: установлено, что гендерная дифференциация должна осуществляться с учетом тех особенностей, которые возникают, когда женщины и мужчины становятся работниками с семейными обязанностями, при этом половой признак в качестве основания дифференциации правового регулирования труда не может быть полностью исключен; для придания правовой определенности понятию «работники, имеющие семейные обязанности» предложено ратифицировать Республикой Беларусь Конвенцию № 156 МОТ «О равном обращении и равных возможностях для работников женщин и мужчин: работников с семейными обязанностями» (1981 г.) и закрепить дефиницию «работники, имеющие семейные обязанности» на уровне Трудового кодекса Республики Беларусь в ст. 1; рекомендовано систематизировать нормы, предоставляющие гарантии и льготы работникам, имеющим семейные обязанности, включив в главу 19 гарантии, которые предоставляются лицам, имеющим обязанности в отношении других членов своей семьи, нуждающихся в установленных случаях в уходе или помощи (осуществляющим уход за больным членом семьи в соответствии с медицинской справкой о состоянии здоровья); др.

Полученные в ходе исследования выводы могут быть использованы в правотворческой деятельности и в дальнейших научных исследованиях.

Дипломная работа является самостоятельно выполненным исследованием.

## РЭФЕРАТ

**Аб'ём працы:** 49 старонак, 41 выкарыстаных крыніц.

**Ключавыя словы:** ДЫФЕРЭНЦЫЯЦЫЯ ПРАВАВАГА РЭГУЛЯВАННЯ ПРАЦЫ, ПРАЦОУНЫ ДАГАВОР, УМОВЫ ПРАЦЫ, ЖАНЧЫНА, МАЦІ, БАЦЬКА, РАБОТНІК, СЯМЕЙНЫЯ АБАВЯЗКІ, ПРАЦОУНЫЯ ПРАВААДНОСІНЫ.

**Аб'ект даследавання:** грамадскія адносіны, якія ўзнікаюць у сувязі з ужываннем працы работнікаў, якія маюць сямейныя абавязкі ў Рэспубліке Беларусь.

**Мэтай працы** з'яўляецца выпрацоўка тэарэтычных асноў і абгрунтаваных высноў і прапаноў, накіраваных на павышэнне эфектыўнасці прававых сродкаў уздзеяння на адносіны, якія ўзнікаюць у сувязі з ужываннем працы работнікаў, якія маюць сямейныя абавязкі ў Рэспубліке Беларусь.

**Метадалогія даследавання:** агульнанавуковыя метады (гістарычны, сістэмны аналіз і іншыя) і спецыяльныя юрыдычныя метады (параўнальна-прававы, фармальна-юрыдычны і іншыя).

**Навуковая навізна даследавання:** праведзенае даследаванне дазволіла выпрацаваць асобныя напрамкі па забеспячэнні фактычнай роўнасці працоўных правоў работнікаў з сямейнымі абавязкамі: устаноўлена, што гендэрная дыферэнцыяцыя павінна ажыццяўляцца з улікам тых асаблівасцей, якія ўзнікаюць, калі жанчыны і мужчыны становяцца работнікамі з сямейнымі абавязкамі, пры гэтым палавая прыкмета ў якасці падставы дыферэнцыяцыі прававога рэгулявання працы не можа быць поўнасю выключана; для надання прававой дакладнасці паняццю “работнікі, якія маюць сямейныя абавязкі” прапанавана ратыфікаваць Рэспублікай Беларусь Канвенцыю № 156 МАП “Аб роўным звароце і роўных магчымасцях для работнікаў жанчын і мужчын: работнікаў з сямейнымі абавязкамі” (1981 г.) і замацаваць дэфініцыю “работнікі, якія маюць сямейныя абавязкі” на ўзроўні Працоўнага кодэкса Рэспублікі Беларусь у арт. 1; рэкамендавана сістэматызаваць нормы, якія даюць гарантыі і льготы работнікам, якія маюць сямейныя абавязкі, уключыўшы ў главу 19 гарантыі, якія прадастаўляюцца асобам, якія маюць абавязкі ў адносінах да іншых членаў сваёй сям'і, якія маюць патрэбу ва ўстаноўленых выпадках у доглядзе або дапамозе (якія ажыццяўляюць догляд за хворым членам сям'і ў адпаведнасці з медыцынскай даведкай аб стане здароўя); інш.

Атрыманыя ў ходзе даследавання вывады могуць быць выкарыстаны ў праватворчай дзейнасці і ў далейшых навуковых даследаваннях.

Дыпломная праца з'яўляецца самастойна выкананым даследаваннем.

## ESSAY

**Scope of work:** 49 pages, 41 sources used.

**Keywords:** DIFFERENTIATION OF LEGAL REGULATION OF LABOR, EMPLOYMENT CONTRACT, WORKING CONDITIONS, WOMAN, MOTHER, FATHER, EMPLOYEE, FAMILY RESPONSIBILITIES, LABOR RELATIONSHIP.

**Object of the work:** social relations arising in connection with the employment of workers with family responsibilities in the Republic of Belarus.

**The purpose of the work** is to develop theoretical foundations and reasonable conclusions and proposals, directed to increase the effectiveness of legal remedies of relations arising in connection with the employment of workers with family responsibilities in the Republic of Belarus.

**Research methodology:** general scientific methods (historical, systemic analysis and others) and special legal methods (comparative legal, formal legal and others).

**Scientific novelty of the research:** the conducted research allowed us to develop separate directions for ensuring the actual equality of labor rights of workers with family responsibilities: it has been established that gender differentiation should be carried out taking into account the characteristics that arise when women and men become workers with family responsibilities, while gender as a basis for differentiation of legal regulation of labor cannot be completely excluded; in order to provide legal certainty to the term of “workers with family responsibilities”, it was proposed that the Republic of Belarus ratify ILO Convention No. 156 “On Equal Treatment and Equal Opportunities for Women and Men Workers: Workers with Family Responsibilities” (1981) and to consolidate the definition of “employees with family responsibilities” at the level of the Labor Code of the Republic of Belarus in Article 1; it is recommended to systematize the norms providing guarantees and benefits to employees with family responsibilities by including in Chapter 19 guarantees that are provided to people who have responsibilities in relation to other members of their family who, in established cases, require care or assistance (caring for a sick family member in accordance with a medical certificate of health); etc.

The findings obtained during the study can be used in legal activity and in further scientific research.

The degree work is a self-executed study.